

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20Co/138/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8314212668
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8314212668.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a sudcov JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Elišky Wagshalovej v právnej veci žalobcu Orange Slovensko, a. s., so sídlom v Bratislave, Metodova 8, IČO: 35 697 270, právne zastúpený Bobák, Bollová a spol., s.r.o. advokátska kancelária so sídlom v Bratislave, Dr. VI. Clementisa 10, IČO: 35 855 673, proti žalovanej L. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XX, v konaní o zaplatenie 82,29 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Humenné č. k. 21C/12/2015 - 32 zo dňa 13.02.2015 jednohlasne takto

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e sa rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a vo výroku o trovách konania.

II. Náhrada trov odvolacieho konania sa účastníkom n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Prvostupňový súd napadnutým rozsudkom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 42,29 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne od 26.07.2013 až do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Rozhodnutie vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti odôvodnil tým, že zmluvné dojednanie o zmluvnej pokute považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, čo spôsobuje jej absolútnu neplatnosť. Poukázal tiež na viaceré súdne rozhodnutia, ktorými bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku.

Proti tomuto rozsudku, s výnimkou výroku, ktorým bolo žalobe čiastočne vyhovené, podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Navrhol rozsudok zmeniť tak, aby žalovaná bola zaviazaná na zaplatenie zmluvnej pokuty v dojednanej výške s príslušným úrokom z omeškania. Maximálna výška zmluvnej pokuty zodpovedá výške poskytnutej zľavy z kúpnej ceny mobilného telefónu a dohoda o zmluvnej pokute zohľadňuje časový aspekt porušenia zmluvných povinností. Prvostupňový súd sa nezaoberal skutočnosťou, že žalovaná si mohla mobilný telefón kúpiť za riadnu maloobchodnú cenu bez hrozby sankcie za nedodržanie zmluvných povinností a že dohodnutá zmluvná pokuta neprevyšuje rozsah výhod, ktoré žalovaná na základe dodatku získala.

Odvolací súd v zmysle zásad ustanovenia § 212 O.s.p. preskúmal rozsudok v jeho napadnutej časti, spolu s konaním ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 O.s.p. a zistil, že odvolanie žalobcu smerujúce proti výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti nie je opodstatnené.

Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodенý správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdom prvého stupňa na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

Odvolací súd nemá dôvod na odklon od právneho názoru vyjadreného v rozsudku Krajského súdu v Prešove vo veci 7Co 36/2015 a ani odvolacie námietky ho o tom nepresvedčili cit.: „V danom prípade ako to vyplýva z obsahu spisu medzi účastníkmi bola uzatvorená štandardná formulárová spotrebiteľská zmluva. Uvedené je dôvodom k tomu, aby súdnej kontrole boli podrobené aj zmluvné dojednania majúce charakter podmienok spôsobujúcich značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Pritom by nemali byť žiadne pochybnosti o tom, že spotrebiteľ je slabšou zmluvnou stranou, či už z dôvodu neinformovanosti, alebo vyjednávacej pozície pri pokuse dosiahnuť zmenu už vopred naformulovanej zmluvy.

Základnou črtou spotrebiteľskej zmluvy je to, že je pre spotrebiteľa vopred pripravená a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Zmluva o poskytovaní verejných služieb a jej dodatok túto charakteristiku spĺňajú. Ich súčasťou boli bez akýchkoľvek pochybností zmluvné dojednania majúce charakter všeobecných obchodných podmienok, ktoré žalovaný ovplyvniť nemohol, nakoľko boli už vopred pripravené pre veľký počet spotrebiteľov.

Smernica rady č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách ukladá členským štátom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol viazaný nekalými podmienkami a zväziť, či spotrebiteľská zmluva obsahujúca nekalé podmienky obstoí ako celok. Súdny dvor dokonca považuje ochranu spotrebiteľa podľa článku 6 smernice za tak významnú, že sa má klásť principiálne na roveň vnútroštátnym pravidlám verejného poriadku a to v záujme vyššej kvality života.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 1 veta prvá OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka).

Občiansky zákonník za neprijateľnú podmienku v ustanovení § 53 ods. 4 písm. k) považuje aj dojednanie vyžadujúce od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku. Občiansky zákonník s takouto neprijateľnou podmienkou spôsobujúcou značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa spája v ustanovení § 53 ods. 5 sankciu neplatnosti.

Keďže ustanovenie § 53 OZ nikdy nebolo zaradené medzi prípady relatívnej neplatnosti (40a OZ) išlo o neplatnosť absolútnu pôsobiacu bez ďalšieho priamo zo zákona, na ktorú musel súd prihliadať z úradnej povinnosti.

Ustanovenie § 544 OZ umožňuje účastníkom pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti dojednať si zmluvnú pokutu. Zmluvná pokuta je zabezpečovacím prostriedkom a vyjadruje peňažnú sumu, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi, ak poruší svoju zmluvnú povinnosť. Podstatnou náležitosťou dohody o zmluvnej pokute je určenie jej výšky alebo spôsobu jej určenia. Výška zmluvnej pokuty nie je zákonom limitovaná, avšak nemôže byť v rozpore so zásadou zakotvenou v ustanovení § 3 ods. 1 OZ. Vychádzajúc z tohto ustanovenia výkon práv a povinností vyplývajúcich z občiansko-právnych vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

V prejednávanej veci výška zmluvnej pokuty v dodatku k zmluve o poskytovaní verejných služieb bola stanovená ako rozdiel medzi bežnou maloobchodnou cenou mobilného telefónu a kúpnu cenou, za ktorú žalobca odpredal mobilný telefón žalovanej a patrila za porušenie konkrétne vymenovaných zmluvných povinností, čo je zrejme z článku 2 bodu 2.5 dodatku. Takéto označenie postihujúce rôzne porušenia povinností zo strany spotrebiteľa je neakceptovateľné. Na tom nemení nič ani fakt, že žalobca sa snažil pri zmluvnej pokute zohľadniť časový aspekt porušenia zmluvných povinností, pričom k zníženiu výšky zmluvnej pokuty dochádzalo až v prípade porušenia zmluvných povinností v posledných šiestich mesiacoch z celkovej 24 mesačnej doby viazanosti. Pri takomto dojednaní

spotrebiteľ mal povinnosť uhradiť zmluvnú pokutu v plnej výške pri porušení zmluvných povinností počas prvých osemnástich mesiacov doby viazanosti, čo nemožno označiť za primerané. Je rozdiel medzi tým, či k porušeniu povinnosti došlo v 1. mesiaci zmluvného vzťahu alebo v 18. mesiaci doby viazanosti. Okrem toho nie každé porušenie povinnosti je rovnakej intenzity a významu. Rovnako pri oneskorenej úhrade peňažného plnenia nemôže ostať bez povšimnutia výška pohľadávky vzniknutej porušením záväzku. Paušálne dojednanie zmluvnej pokuty umožňujúce zníženie výšky zmluvnej pokuty jedine pri porušení zmluvných povinností v poslednej štvrtine zmluvného vzťahu, ktoré vôbec nezohľadňuje intenzitu a význam toho ktorého porušenia povinností a ani výšku pohľadávky vzniknutej porušením záväzku predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku nakoľko výrazne znevýhodňuje spotrebiteľa a dodávateľovi umožňuje pri akomkoľvek i menej významnom porušení povinnosti uplatniť si voči spotrebiteľovi zmluvnú pokutu v plnej výške v prvých troch štvrtinách trvania zmluvného vzťahu.“

Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd s osvojením si dôvodov napadnutého rozhodnutia rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a vo výroku o trovách konania postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 219 ods. 1, 2 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

Žalobca nebol v odvolacom konaní úspešný a tomu zodpovedá i výrok o náhrade trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.